

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH 4-8 W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 4 W BOLESŁAWCU

obowiązujące w roku szkolnym 2019/ 2020

Przedmiotowe Zasady Oceniania są zgodne z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania w Szkole Podstawowej nr 4 w Bolesławcu.

I. JAWNOŚĆ OCENIANIA

1. Nauczyciel na początku września każdego roku szkolnego informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania. Uczeń potwierdza ten fakt własnoręcznym podpisem, a każdy nowo przyjęty uczeń ma obowiązek zapoznać się z PZO.
2. Nauczyciel informuje uczniów i rodziców o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych.
3. Ocenie podlegają wszystkie wymienione w tabeli formy aktywności ucznia.
4. Nauczyciele w Szkole Podstawowej nr 4 w Bolesławcu stosują elementy oceniania kształtującego.
5. Wiadomości i umiejętności uczniów są oceniane kształtująco lub sumująco.
6. Nauczyciel zapoznaje uczniów z zasadami oceniania kształtującego.
7. Oceny są jawne – zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
8. Sprawdzone i ocenione prace klasowe, sprawdziany nauczyciel udostępnia uczniom na lekcji, a jego rodzicom w czasie indywidualnych spotkań z nauczycielem. Inne prace pisemne po sprawdzeniu i ocenieniu przez nauczyciela uczniowie otrzymują do domu.
9. Na prośbę ucznia lub jego rodziców nauczyciel uzasadnia ocenę.
10. Wszystkie oceny są wpisywane do dziennika lekcyjnego, a uczniowie mogą odnotować je w zeszytcie przedmiotowym lub w zeszytcie do kontaktów z rodzicami.

II. OBNIŻANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

1. Nauczyciel jest zobowiązany dostosować wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe. Dostosowanie wymagań edukacyjnych odbywa się w oparciu o pisemną opinię upoważnionej do tego Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej.
2. Uczeń posiadający opinię z PPP stwierdzającą dysleksję, dysgrafię lub dysortografię jest oceniany z uwzględnieniem wskazań zawartych w opinii, ma jednak obowiązek pracować nad pokonywaniem swoich trudności polonistycznych. W tym celu powinien:
 - dostarczyć nauczycielowi języka polskiego opinię z PPP stwierdzającą określoną dysfunkcję,
 - pracować na miarę swoich możliwości. Jeżeli uczniowi problem sprawia pisanie, powinien starać się nadrabiać to aktywnością ustną lub w inny

zalecany przez nauczyciela sposób,

- systematycznie uczęszczać na zajęcia wyrównawcze z języka polskiego (jeśli takie zajęcia odbywają się w szkole),
- prowadzić oddzielny zeszyt, w którym codziennie wykonuje w domu 2-3 ćwiczenia z materiału, który sprawia mu trudność, a w ostatnim dniu tygodnia dostarczać nauczycielowi do sprawdzenia efekty swojej pracy (wskazane są ćwiczenia z cyklu „Ortografitti” lub inne). W razie nieobecności ucznia w szkole w ostatnim dniu tygodnia, uczeń przedstawia nauczycielowi efekty swojej pracy w dniu powrotu do szkoły. Nauczyciel ocenia bieżące prace ucznia, stosując obniżone wymagania edukacyjne, jeżeli ten w danym czasie wykazał się pracą nad pokonywaniem trudności, przedstawiając powyżej 50 % z zalecanych do wykonania ćwiczeń.

3. Prace klasowe

Uczeń z dysleksją lub dysortografią podczas pisania pracy klasowej może korzystać ze słownika ortograficznego. Ponadto może rozpocząć pisanie pracy klasowej na przerwie poprzedzającej lekcję, na której jest praca klasowa oraz zostać na przerwie po pracy klasowej, aby dokończyć wypracowanie. W ten sposób otrzymuje dodatkowe 15- 20 minut.

Uczeń z dysgrafią nie jest oceniany pod kątem estetyki zapisu, jednak powinien starać się pisać czytelnie na tyle, aby nauczyciel mógł odczytać treść wypracowania. Ponadto może rozpocząć pisanie pracy klasowej na przerwie poprzedzającej lekcję, na której jest praca klasowa oraz zostać na przerwie po pracy klasowej, aby dokończyć wypracowanie. W ten sposób otrzymuje dodatkowe 15- 20 minut.

3. Dyktanda

Uczeń z dysortografią jest zwolniony z pisania dyktand. Ma jednak obowiązek znać wszystkie obowiązujące zasady ortograficzne.

Uczeń z dysleksją lub dysgrafią nie pisze dyktanda razem z klasą, lecz indywidualnie. Zamiast dyktowanego tekstu zapisuje same wyrazy z trudnością ortograficzną lub uzupełnia brakującą literą luki w tekście drukowanym.

III. FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

| Co będziemy oceniać? | Częstotliwość w semestrze | Sposób oceniania | Sposób dokumentowania | Ranga oceny |
|----------------------------------|---------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------------|-------------|
| Prace klasowe literackie | Nie mniej niż 1 praca klasowa | Ocena sumująca z możliwością jednorazowej poprawy | prace uczniów, dziennik, analiza wyników | 5 |
| Sprawdzian gramatyczny | według potrzeb | Ocena sumująca z możliwością poprawy | jak wyżej | 5 |
| Sprawdzian ze znajomości lektury | Przed omówieniem każdej lektury | Ocena sumująca bez możliwości poprawy | prace uczniów, dziennik | 5 |

| | | | | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Sprawdziany diagnostyczne | zgodnie ze szkolnym harmonogramem pomiaru dydaktycznego | Ocena sumująca bez możliwości poprawy | testy, analiza wyników, dziennik | 3 |
| Testy | według potrzeb | Ocena sumująca bez możliwości poprawy | testy, dziennik | 4 |
| Dyktanda | według potrzeb | Ocena sumująca bez możliwości poprawy | dziennik | 4 |
| Ćwiczenia literackie – praca na lekcji | według potrzeb | Pierwsza praca oceniana kształtująco, druga sumująco bez możliwości poprawy | zeszyt ucznia, dziennik | 4 |
| Praca domowa literacka | według potrzeb | Pierwsza praca oceniana kształtująco, druga sumująco bez możliwości poprawy | zeszyt ucznia, dziennik | 3 |
| Praca domowa (ćwiczenia językowe, ortograficzne i interpunkcyjne) | według potrzeb | Ocena sumująca bez możliwości poprawy | ćwiczenia, zeszyt ucznia, karty pracy | 1 |
| Czytanie | według potrzeb | Ocena sumująca bez możliwości poprawy | dziennik | 3 |
| Odpowiedzi ustne | według potrzeb | Ocena sumująca bez możliwości poprawy | dziennik | 4 |
| Recytacja | według potrzeb | Ocena sumująca bez możliwości poprawy | dziennik | 3 |
| Kartkówki sprawdzające wiedzę ucznia z trzech ostatnich lekcji. | według potrzeb | Ocena sumująca bez możliwości poprawy | dziennik | 2 |
| Kartkówki sprawdzające umiejętność redagowania form użytkowych. | według potrzeb | Ocena sumująca bez możliwości poprawy | | 3 |
| Aktywność lekcyjna | według potrzeb | Ustna informacja zwrotna | dziennik | 3 |
| Konkursy szkolne | indywidualnie | Ustna informacja zwrotna | dziennik | 5 |
| Konkursy miejskie | indywidualnie | Ustna informacja zwrotna | dziennik | 10 |
| Konkursy rejonowe oraz powiatowe | indywidualnie | Ustna informacja zwrotna | dziennik | 20 |
| Konkursy wojewódzkie oraz ogólnopolskie | indywidualnie | Ustna informacja zwrotna | dziennik | 25 |
| Prace dodatkowe- aktywność pozalekcyjna (pomoce, projekty, inne potrzebne materiały) | indywidualnie (po wcześniejszym ustaleniu z nauczycielem) | Ustna informacja zwrotna | dziennik | 1-3 w zależności od stopnia trudności wykonanego zadania |

IV. OCENIANIE I POPRAWA PRAC PISEMNYCH

1. Prace klasowe i sprawdziany powinny być ocenione i oddane w ciągu dwóch tygodni, a kartkówki, zeszyty, dyktanda, testy w ciągu jednego tygodnia roboczego.
2. Każdy uczeń ma prawo do jednokrotnej poprawy oceny z literackiej pracy klasowej (niższej niż ocena bardzo dobra) w terminie nieprzekraczającym dwóch tygodni od chwili otrzymania oceny.
3. Poprawa prac pisemnych odbywa się w czasie wyznaczonym przez nauczyciela (po lekcjach lub przed lekcjami).

4. Ocena z poprawy pracy klasowej jest wpisywana do dziennika zamiast pierwszej oceny z pracy klasowej i jest uwzględniana przy wyliczaniu średniej ważonej.
5. Uczeń ma obowiązek ustalić z nauczycielem termin napisania zaległej pracy klasowej bezpośrednio po powrocie do szkoły.
6. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na pracy klasowej uczeń ma obowiązek napisać ją w ciągu tygodnia od powrotu do szkoły, przy czym zachowuje prawo do poprawy pracy klasowej.
7. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na pracy klasowej uczeń ma obowiązek napisać ją w najbliższym, wyznaczonym przez nauczyciela, terminie, przy czym nie ma prawa do poprawy pracy klasowej. Jeśli nie stawia się w wyznaczonym terminie, otrzymuje ocenę niedostateczną.
8. Nieobecność związana z reprezentowaniem szkoły w zawodach sportowych lub konkursach przedmiotowych nie może stanowić usprawiedliwienia braku pracy domowej.
9. Uczeń, który nie zgłosił się na umówioną poprawę, traci prawo do jej poprawy, jeżeli jego obecność jest nieusprawiedliwiona.
10. Na uzasadniony wniosek uczniów może nastąpić zmiana terminu pracy klasowej.
11. Prace klasowe literackie są oceniane według kryteriów ujętych w załączniku nr1.
12. Uczeń, który nie oddał wypracowania podczas pracy klasowej, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.
13. Uczeń ma obowiązek używać pióra ze stalówką jako narzędzia pracy na lekcjach języka polskiego.
14. Każdy uczeń ma obowiązek prowadzenia *zeszytu lektur* zgodnie ze wskazówkami ustalonymi na lekcjach języka polskiego.
15. Prace dodatkowe wykonywane są w porozumieniu z nauczycielem, ale nie później niż do końca maja.
16. Dyktanda podlegają ocenie według następujących zasad:

0 błędów ortograficznych i interpunkcyjnych – celujący

1 błąd ortograficzny- bardzo dobry

2-3 błędy ortograficzne- dobry

4-5 błędów ortograficznych- dostateczny

6 błędów ortograficznych- dopuszczający

7 lub więcej błędów ortograficznych- niedostateczny

3 błędy interpunkcyjne są traktowane jako jeden błąd ortograficzny

17. Nieczytelny lub dwuznaczny zapis traktowany jest jako błąd ortograficzny.

18. Uczeń ma obowiązek poprawić zaznaczone przez nauczyciela błędy ortograficzne, zapisując w zeszycie przedmiotowym zdanie z danym wyrazem.

Dotyczy to błędów ortograficznych we wszystkich pracach ucznia.

19. Prace domowe ucznia powinny być wykonywane z pomocą słownika ortograficznego.

20. Uczeń, który ściągą (dotyczy to wszystkich form wypowiedzi, zarówno pisemnych, jak i ustnych), otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.

V. OCENIANIE INNYCH FORM AKTYWNOŚCI UCZNIĄ

1. Odpowiedzi ustne

- Termin odpowiedzi ustnych nie jest podawany do wiadomości ucznia.
- Uczniowie mogą oceniać kształtującą odpowiedzi innych i uzasadniać swoje oceny.
- Przy ocenie odpowiedzi ustnej brany jest pod uwagę stopień opanowania i rozumienia materiału oraz poprawność języka odpowiadającego.
- Nauczyciel dokonując oceny, uzasadnia ją.
- Zakres sprawdzanych umiejętności i wiadomości dotyczy trzech ostatnich lekcji.
- Aktywność lekcyjna jest oceniana przez nauczyciela na bieżąco.

2. Prace domowe

Praca domowa może być zadawana codziennie oprócz dni poprzedzających ferie świąteczne i zimowe.

- Formy sprawdzania prac domowych:
 - głośne przeczytanie pracy domowej przez ucznia pod kontrolą nauczyciela i samokontrola pozostałych uczniów,
 - sprawdzenie ilościowe bez wystawienia oceny i komentarza z zapisaniem umownego symbolu,
 - sprawdzenie pracy domowej z wystawieniem oceny lub oceny z komentarzem (w przypadku ćwiczeń literackich).
- Dwa razy w ciągu semestru można zgłosić brak pracy domowej lub nieprzygotowanie bez konsekwencji otrzymania oceny niedostatecznej. Warunkiem jest jednak fakt zgłoszenia braku pracy domowej przed lekcją.
- Wyjaśnienia, że uczeń nie miał od kogo dowiedzieć się, co było zadane, nie mogą stanowić usprawiedliwienia braku pracy domowej.
- Dyżurni, zanim pójdą po kurtki do szatni, mają obowiązek zanotować w zeszycie temat pracy domowej.
- Za **trzecie** i każde kolejne nieusprawiedliwione nieodrobienie pracy domowej (brak zeszytu, zeszytu ćwiczeń) uczeń każdorazowo otrzymuje ocenę niedostateczną. Nieprzygotowania są zapisane w zeszycie nauczyciela.
- Po dłuższej niż tydzień nieobecności uczeń nie będzie oceniany przez trzy dni. Zaległości powinien uzupełnić w ciągu tygodnia.
- Uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej, gdy przed lekcją zgłosił, iż nie potrafił w domu sam wykonać zadanej pracy, powinien jednak wówczas pokazać pisemne próby wykonania zadania.

- Nauczyciel nie uwzględnia nieprzygotowania pracy domowej, gdy uczeń miał na jej wykonanie tydzień lub więcej.

3. Aktywność ucznia

- **Lekcyjna**
- Uczeń za aktywność lekcyjną otrzymuje plusy i minusy; pięć plusów = ocena bardzo dobra, pięć minusów = ocena niedostateczna.
- Aktywność jest zanotowana w zeszycie nauczyciela. Po zakończeniu I półrocza plusy i minusy, które nie przełożyły się na ocenę, zostają anulowane.

Ocenie podlega:

- aktywne uczestnictwo w lekcji (dyskusji, pogadance itp.) i udzielanie prawidłowych odpowiedzi, uzasadnianie swojego zdania,
 - wykonywanie samodzielnie zadań w czasie lekcji,
 - umiejętność współpracy w grupie (postępy w tej dziedzinie),
 - odmowa pracy na lekcji,
 - brak materiałów lub pomocy dydaktycznych, np. lektury podczas jej omawiania, zeszytu ćwiczeń itp.
 - celowe utrudnianie pracy nauczycielowi i innym uczniom.
- **Pozalekcyjna**
 - czynny udział i wysoka frekwencja w zajęciach koła polonistycznego potwierdzone przez nauczyciela prowadzącego – ocena bardzo dobra lub celująca,
 - zdobycie tytułu laureata szkolnych konkursów polonistycznych – ocena bardzo dobra lub celująca,
 - tytuł laureata etapu międzyszkolnego konkursu polonistycznego – ocena celująca,
 - wyniki na poziomie wyższym niż przeciętne w międzyszkolnych konkursach polonistycznych – ocena bardzo dobra.

4. Prace dodatkowe (projekty, pomoce dydaktyczne, referaty, zeszyty lektur)

- Nauczyciel przedstawia uczniom tematykę prac dodatkowych. Oprócz propozycji nauczyciela uczeń może zaproponować pomysł na dodatkową pracę. Wymagana jest akceptacja nauczyciela odnośnie proponowanej przez ucznia pracy.
- Tematykę i formę wykonania tych prac omawiają wspólnie nauczyciel i zainteresowany uczeń.
- Przy ocenie pracy dodatkowej bierze się pod uwagę:
 - zaplanowanie pracy (oryginalność),
 - staranność, rzetelność wykonania,
 - samodzielność wykonania pracy,
 - prezentację swojej pracy całej klasie,

– użyteczność wykonanej pracy.

5. Uczeń powinien przeczytać zapowiedziane lektury w ustalonym przez nauczyciela terminie. Ocenie podlega znajomość treści lektury.

VI. KLASYFIKACJA ŚRÓDROCZNA I KOŃCOWOROCZNA

1. Śródroczna ocena klasyfikacyjna jest średnią ważoną ocen cząstkowych za formy aktywności wymienione w p. III zgodnie z określonymi tam wagami.
2. Końcoworoczna ocena klasyfikacyjna jest wystawiana na podstawie średniej ważonej ze wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych w ciągu całego roku.
3. Zasady i tryb przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego i poprawkowego określa Wewnątrzszkolny System Oceniania.

Zasady zamiany średniej ważonej na ocenę klasyfikacyjną:

| Przedział średniej ważonej | Ocena klasyfikacyjna |
|-----------------------------------|-----------------------------|
| niższa niż 1,66 | niedostateczny (1) |
| 1,66 – 2,65 | dopuszczający (2) |
| 2,66 – 3,65 | dostateczny (3) |
| 3,66 – 4,65 | dobry (4) |
| 4,66 – 5,29 | bardzo dobry (5) |
| 5,30 lub wyższa | celujący (6) |

Kryteria oceniania literackiej pracy klasowej z języka polskiego w klasach 4-7

| | Temat | Kompozycja | Styl | Język | Ortografia Interpunkcja Estetyka zapisu |
|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| | Uczeń: | Uczeń: | Uczeń: | Uczeń: | Uczeń: |
| celujący | w pełni zrozumiał temat i wyczerpująco go rozwija, celowo dobiera materiał rzeczowy, twórczo go wykorzystuje, oryginalnie ujmując temat, samodzielnie formułuje wnioski i opinie | oryginalnie komponuje tekst, zachowuje właściwe proporcje między częściami pracy | stosuje bogatą, urozmaiconą leksykę, dobiera styl zgodnie z zastosowaną formą wypowiedzi | stosuje poprawną, urozmaiconą składnię i frazeologię | sporadycznie popełnia błędy ortograficzne i interpunkcyjne |
| bardzo dobry | w pełni zrozumiał temat i wyczerpująco go rozwija, celowo dobiera materiał rzeczowy, interesująco ujmując temat, samodzielnie formułuje wnioski i opinie | wykazał się zmysłem kompozycyjnym i konsekwentnie go realizuje, zachowuje właściwe proporcje między poszczególnymi częściami pracy | stosuje bogatą, urozmaiconą leksykę, styl jest zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi | stosuje poprawną, urozmaiconą składnię i frazeologię | rzadko popełnia błędy ortograficzne i interpunkcyjne |
| dobry | w pełni zrozumiał temat i wystarczająco go rozwija, właściwie dobiera materiał rzeczowy i celowo go wykorzystuje, umiejętnie porównuje, formułuje logiczne wnioski i opinie | stosuje funkcjonalną wobec tematu, przejrzystą kompozycję, zachowuje właściwe proporcje między poszczególnymi częściami pracy | buduje jasną wypowiedź, stosuje bogatą leksykę, styl jest zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi | w większości stosuje poprawną, urozmaiconą składnię i frazeologię | popełnia nieliczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne |

| | | | | | |
|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| dostateczny | zrozumiał temat i poprawnie, choć nie w pełni go rozwija, na ogół właściwie dobiera materiał rzeczowy i w większości celowo go wykorzystuje, praca ma charakter odtwórczy, logicznie podsumowuje zawarte w pracy rozważania, popełnia drobne błędy rzeczowe i logiczne, próbuje formułować opinie | stosuje trójdzielną kompozycję, tekst jest spójny | buduje wypowiedź na ogół jasną, stosuje niezbyt bogatą leksykę, stara się, aby styl był zgodny z zastosowaną formą wypowiedzi | popelnia nieliczne błędy składniowe, fleksyjne, leksykalne i frazeologiczne | popelnia błędy ortograficzne i interpunkcyjne |
| dopuszczający | nie zrozumiał tematu w pełni i go niekonsekwentnie realizuje, występuje powierzchowność i schematyczność myśli i sądów, brak ocen i uogólnień | nie stosuje trójdzielnej kompozycji, proporcje między częściami pracy są zachwiane | ma trudności w budowaniu wypowiedzi, występuje uboga leksyka, brak świadomości łączenia stylu z wybraną formą wypowiedzi | popelnia liczne błędy składniowe, fleksyjne, leksykalne i frazeologiczne | Popelnia liczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne, |
| niedostateczny | nie rozumie tematu i niewystarczająco go rozwija, brak wniosków i uogólnień, popełnia liczne błędy rzeczowe i logiczne | redaguje wypowiedź chaotyczną | ma wyraźne trudności w budowaniu wypowiedzi, występuje bardzo uboga leksyka, nie dostosowuje stylu do formy wypowiedzi | popelnia rażące błędy językowe (składniowe, fleksyjne, leksykalne i frazeologiczne) | Popelnia liczne, rażące błędy ortograficzne i interpunkcyjne, |